

Силабус дисципліни
Соціальна допомога

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: 3, Семестр: 5,6

Керівник курсу: к.е.н, доц. Миколюк Світлана Миколаївна

Кількість кредитів: 8 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Кандидат економічних наук, доцент
Миколюк Світлана Миколаївна

Контактна інформація mukolyk_S@ukr.net, +380962713623

Опис дисципліни

Дисципліна «Соціальна допомога» належить до блоку обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки бакалавра галузі знань 23 «Соціальна робота». Соціальна допомога - система заходів, спрямованих на повернення особи до активного життя та праці, відновлення соціального статусу і формування в особи якостей, установок щодо пристосування до умов нормальної життєдіяльності шляхом правового і матеріального захисту її існування, підготовки до самообслуговування з формуванням здатності до пересування і спілкування, повсякденних життєвих потреб тощо. Соціальна допомога надається особам, які опинилися в нужді та охоплює окремі види забезпечення, які практично неможливо здійснити на принципах соціального страхування, надається найменш захищеним і найбільш нужденним категоріям населення, як правило, індивідуально. Опанування засадничими принципами соціальної допомоги збагачує практичний потенціал здобувачів вищої освіти у сфері соціального захисту, надає можливість орієнтуватися у системі соціального захисту в Україні.

Структура курсу

Годин и (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завданн я
--------------------------------	------	---------------------	--------------

4/3	Тема 1. Соціальна допомога: її види та форми. Поняття про соціальні ризики.	Знати визначення поняття «соціальна допомога», соціальні гарантії, які забезпечуються Конституцією України та основні напрями соціальної допомоги в Україні.	Тести, питання.
4/3	Тема 2. Моделі соціального захисту населення	Здійснювати порівняльний аналіз зарубіжного та вітчизняного досвіду соціальної допомоги населенню. Знати моделі соціальної допомоги населенню. Розуміти роль соціального страхування у забезпеченні соціальними допомогам населення.	Тести, питання.
4/3	Тема 3. Державна допомога сім'ям з дітьми.	Розуміти основні засади та принципи державної допомоги сім'ями з дітьми	Тести, питання.
4/3	Тема 4. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	Знати основні засади надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю	Тести, питання.
4/3	Тема 5. Соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям	Розуміти сутність соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям .	Тести, питання.
4/3	Тема 6. Загальнообов'язкове соціальне страхування	Розуміти сутність загальнообов'язкового соціального страхування	Тести, питання.
4/3	Тема 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття	Знати об'єкти та суб'єкти загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.	Тести, питання.
4/3	Тема 8. Соціальна підтримка молоді	Володіти методами надання соціальної підтримки молоді.	Тести, питання.
4/3	Тема 9. Реабілітація осіб з інвалідністю	Знати види соціальної допомоги та реабілітації осіб з інвалідністю	Тести, кейси, питання.
4/3	Тема 10. Правові засади встановлення прожиткового	Знати особливості та правові засади встановлення прожиткового мінімуму	Тести, кейси, питання.

	мінімуму		я.
4/2	Тема 11. Методика обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг	Розуміти сутність методики обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг	Тести, питання.
4/4	Тема 12. Особливості надання субсидій різним категоріям населення	Володіти специфікою та методами розрахунку субсидій різним категоріям населення.	Тести, питання.
6/4	Тема 13. Соціальна допомога внутрішньо переміщеним особам.	Володіти знаннями щодо надання соціальної підтримки внутрішньо переміщеним особам	Тести, питання.
4/2	Тема 14. Соціальні стипендії та порядок їх призначення.	Знати специфіку призначень, виплат та фінансування соціальних стипендій	Тести, питання.
4/2	Тема 15. Державні гарантії та пільги учасникам АТО/ООС.	Розуміти сутність отримання пільг учасникам бойових дій із числа учасників АТО/ООС, особливості нарахування одноразової грошової допомоги у разі втрати працездатності	Тести, питання.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Березіна С. Б. Сучасні і майбутні ризики в соціальній сфері України. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 32. С. 131-141.
2. Брич В. Я., Миколук С. М. *Соціальний захист сиріт в Україні* : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 200 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37769>
3. Бурик З. Публічне управління соціальними ризиками в умовах нової соціально-економічної реальності. *Наукові перспективи*. №1 (7). 2021. С. 72-82
4. Воробйова Г. В., Зозуля С. С. Зарубіжні тренди соціальної політики захисту ветеранів. *Актуальні проблеми політики*. № 68. 2021. С. 90-95
5. Данилюк О. І. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7056>
6. Костюк В. Л. Новації концепції соціально-правового статусу осіб з інвалідністю: науково-теоретичний аспект. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія "Право". 2018. №1(17). С. 1-18
7. Миколук С. Сирітство в Україні в умовах війни: соціальна робота та соціальна допомога, *Ввічливість. Humanitas*. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. №3 С. 61-68. URL: <Http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas>

8. Миколук С. Соціальний супровід як форма соціальної допомоги для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського серія: Психологія том 33 (72) № 3 2022*, С. 48-53. URL: <http://psych.vernadskyjournals.in.ua/33-72-3-ua>
9. Миколук С. Соціально-психологічна допомога дітям із прийомних сімей в умовах війни, *«Габітус», Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій*, Вип. 38/2022, С. 152-155. URL: <Http://www.habitus.od.ua/38-2022>
10. Моргай Л. Система соціального обслуговування людей похилого віку в Україні. Соціальна робота та соціальна освіта. №3. 2019. С. 63-71.
11. Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 131–13
12. Осіпова Л.В., Паламарчук І.А. Аналіз державного фінансування соціального захисту пенсіонерів в умовах децентралізації. *Інфраструктура ринку*. № 27. 2019. С. 9-13.
13. Пліско Є., Тіщенко В. (2022). Аналіз сучасного стану соціального захисту дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*, 2(17), С. 42–51. URL: <https://doi.org/10.31865/2414-9292.17.2022.259992>
14. Про державну допомогу сім'ям з дітьми : Закон України від 21.11.1992 р. № 2811-ХІІ. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2811-12>
15. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01.06.2000 р. № 1768-ІІІ. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1768-14>
16. Сітнік С. Підтримка багатодітних сімей, як пріоритетний напрямок державної сімейної політики. *Державне будівництво*. №1. 2019. С. 1-11.
17. Статистичний збірник «Соціальний захист населення України у 2020 році». URL: http://ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/07/zb_szn_2020.pdf
18. Чорна М. Сутність права громадян на соціальний захист. *Конституційне право*. №4. 2019. С. 151 – 156.
19. Department of Health and Social Care (2019). Strengths-based approach: Practice Framework and Practice Handbook. <https://www.gov.uk/government/publications/strengths-based-social-work-practice-framework-and-handbook>
20. Emergence of public development: financial and legal aspects: monograph /Yu. Pasichnyk and etc.: [Ed. by Doctor of Economic Sciences, Prof. Pasichnyk Yu.] : Collective monograph. Agenda Publishing House, Coventry, United Kingdom, 2019. 737 p.
21. Matteo Caravani, Jeremy Lind, Rachel Sabates-Wheeler, Ian Scoones. Providing social assistance and humanitarian relief: The case for embracing uncertainty. *Development Policy Review*. 2021. 31p. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.1111/dpr.12613>
22. Obinger, H., Schmitt, C. (2019) World war and welfare legislation in western countries. *Journal of European Social Policy*. 261–274. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0958928719892852>
23. Palacios, Robert J. and Robalino, David A., Integrating Social Insurance and Social Assistance Programs for the Future World of Labor. IZA Discussion Paper 13258. 36p.
24. Rashid, T., & McGrath, R. (2020). Strengths-based actions to enhance wellbeing in the time of COVID-19. *Inter-national Journal of Wellbeing*, 10(4).
25. Social protection. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/social-policy/social-protection>

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Соціальна допомога” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Залік

<u>Модуль 1</u>		<u>Модуль 2</u>		<u>Модуль 3</u>	<u>Модуль 4</u>
10%	10%	10%	10%	5%	15%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Модульний контроль 1 проводиться на практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Модульний контроль 2 проводиться на практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу	Оцінювання завдання

Екзамен

<u>Модуль 1</u>		<u>Модуль 2</u>	<u>Модуль 3</u>	<u>Модуль 4</u>
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять 2. Модульний контроль 1 проводиться на практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу	Оцінювання завдання	10 тестів по 2 бали 2 теоретичні запитання по 40 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)

60-64		Е (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)